

הכוח: מיכאל ושר אחד

כוח. מילה שימושית כל כך במעשייתה. מי לא רוצה כוח. מי לא פוחד מכוח.

שנת 1983. סיפור אמיתי, שהתרחש בצומת מרכזית בעיר גדולה. מספר נערים בני 17-18 ואני. נערים המעורים בחיי החברה העבריינית בעיר. מדברים סתם. הרמזור התחלף. מכונית פז'ו 404 מגיעה, עולה על המדרכה ועוצרת בחריקה. שלושה בחורים צעירים יורדים במהירות ופותחים בריצה פראית. אחד צועק באקסטזה: "זה הוא, זה הוא". השלושה מתנפלים על מיכאל. מכות. החברה האחרים משתחררים מקיפאונם ורצים לעזור. מכל מקום מגיעים עוד חברים. ידיים, רגליים, מכות, צעקות. אני עומד בצד, קפוא במקומי, לא ברור לי מה קורה ולמה. השלושה חוטפים מכות רצח. אני צורח לחבר'ה שלי שיפסיקו לפני שיהרגו מישהו. לפתע, אחד מהשלושה רץ לפז'ו. הדלת פתוחה. פותח את תא הכפפות ומוציא אקדח. מנסה לתפעל אותו. מכוון אותו. הוא בהיסטריה מוחלטת. צועק. בוכה. מכוון את האקדח. "לא, לא, אל תעשה את זה", אני צועק. הוא מנסה לדרוך את האקדח, אבל תוך דריכה האקדח מתפרק לו ביד. הוא פורץ בבכי נוראי. נופל על כתפי. נתון לי את האקדח ומתמוטט על הרצפה. שני חבריו מגיעים בריצה. אוספים אותו, נכנסים לפז'ו ומסתלקים במהירות. אני מסתכל לצדדים. אני לבד. ממהר לשים את האקדח בשיחים מאחורי הגדר הקרובה ומסתלק. עבר זמן, אני מנסה להבין מה קרה.

לשמור על הכבוד

מספרים לי שמיכאל נתקל בבחור עם האקדח. פגע בו חיילזל בו ליד חבר. הלך החבר וחזר יחד עם אחיו וחבר נוסף. רצה להציל את הכבוד שלו. היה לו שחור בעיניים. מה זה שחור בעיניים. מיכאל סיפר לי על מקרה כזה אצלו. פגעו בו חזק. הוא היה חייב לשמור על כבודו, על מעמדו, היה חייב להגיב. מי שבנה את מעמדו מכלום, מי שרבים עושים לו כבוד, חייב להשקיע הרבה כדי לשמור על

כבודו ומעמדו. זה רכוש, זה ההון האישי שלו בחברה העבריינית. "הגעתי למצב שלא יכולתי להתאפק. מצב של שחור בעיניים. התחילו לבוא לי מחשבות בראש. אפילו שאני אצטרך למות, לקבל מכות. הייתי חייב לריב איתם. החושך הזה בעיניים. לא איכפת לך ללכת לבית סוהר, למות, ללכת לבית חולים. כלום. אני רואה את עצמי דוקר אותו בסכין. מרגיש כבר את הרגיעה, את הכבוד שחוזר. אתה לא חושב מה אתה עושה לבן אדם, אתה חושב מה הוא עשה לך. הבנת את זה?" הוא שואל. כן. הגדולים ממש כבר לא מלכלכים את הידיים בעצמם. הם שולחים אנשים לבצע את העבודה השחורה. לפעמים

האנשים שלהם מתנדבים ועושים את העבודה עוד לפני שהבוס אמר להם. כך הם רוצים לשפר את מעמדם בהיררכיה.

לא יכול לעבור על זה סתם ככה...

שנת 2007. עוד סיפור. דיון סוער. משרד ממשלתי. כמה פעילים מפלגתיים. שר אחד.

"הוא פוגע בך", הם אומרים לו. "הוא משפיל אותך. זאת לא הפעם הראשונה. אתה חושב שהוא הזיז את שאלו מתפקידו סתם. אבל זה לא שאלו, זה אתה. הוא רוצה להראות לכל הפעילים שלנו שאתה לא יכול לשמור עלינו. שאין לך מה לתת לנו. שאתה לא שווה הרבה. שאין לך כוח. זה לא רק העניין שלך. זה עניין של כולנו. זה מקור הכוח של כולנו. זאת הפרנסה שלנו. אם אתה מוותר, אתה גומר אותנו. אנחנו לא יכולים לעבור על זה סתם ככה. אם אתה לא מגיב אנחנו אבודים. כבר הבלגנו יותר מדי פעמים. כל הקבוצה תתפור. במקומך, הם יחפשו ספונסר חדש, אחד שיכול לספק את הסחורה."

רבות המחשבות בלב השר: עוד לא הייתה לי הזדמנות להוכיח את עצמי בתפקיד. את רוב הזמן אני מקדיש כדי לשמור על מקומי, על כוחי. בשביל מה אני פועל כל כך הרבה שנים במפלגה. צובר כוח, תומכים ונכסים. הכול בשביל היום שבו אקבל תפקיד ביצועי ואוכל ליישם את כל מה שאני מאמין בו.

"חייבים לשמור על הכוח שלנו", אומרים הפעילים. "נדבר איתו", מציע השר. "השתגעתי? הוא לא מבין דיבורים. כל דיבור יביא אותו ישר למחשבה שאנחנו חלשים. חולשה לא באה בחשבון. חולשה אחת וכל הערפדים שלו יורדים עלינו. לא בא בחשבון."

שקט. כאילו נרגעים. מביאים קפה ושתייה קרה. ברור להם שהשר צריך כמה דקות לחשוב, להשלים עם המהלך. להבין שאין ברירה. אין להם ספק מה הוא יגיד.

"טוב. תקשיבו. אין ברירה. נבצע את המהלך. שתדעו שהסיפור הזה הולך להעסיק אותנו בחודש הקרוב. תקשורת, עיתונאים, ויש לי בעיות קשות במשרד, אבל אין ברירה."

כולם הלכו. נשאר לבד. נופל על הכורסא הנוחה. מהרהר. המהלך כבר ניכס לביצוע. חודש של בלגן. חלק מהעבודה. "מודדים אותי לפי הכוח. עליתי בסולם הנכסים הפוליטיים, החברתיים. צברתי כוח והשפעה, אנשים רוחשים לי כבוד. רוצים את קרבתני. כנראה שאני שווה משהו. כנראה שאני טוב. אסור לי לאבד את זה. זה ההון האישי שלי. אני הנכס של הקבוצה. כל הכבוד לפעילים שלי. שומרים עלי. מוכנים לעשות הכול בשבילי."

1983. 2007. אותו סיפור. דמויות אחרות.

תבט דרומי

>>

איתן מזרחי
מא"ז דרום

מי שבנה את מעמדו מכלום, מי שרבים עושים לו כבוד, חייב להשקיע הרבה כדי לשמור על כבודו ומעמדו. זה רכוש, זה ההון האישי שלו בחברה העבריינית

